

Referat despre sculptura ca o noutate a artei mesopotamiene - prima parte

Lipsa pietrei a facut ca sculptura sa fie mai putin reprezentata in Mesopotamia decat in Egipt. Aceeasi situatie a fost cauza ca sculptorul mesopotamian nu s-a servit de blocuri imense de piatra, decat tirziu, in epoca de stralucire a civilizatiei asiriene. Foarte putine au fost, in Mesopotamia, statuile dedicate zeilor.

Toate acestea erau plasate in temple. Nu exista aici obiceiul de a se pune statuia regelui (sau macar o statuieta a unui defunct, oricine ar fi fost el) alaturi de mormint sau in interiorul mormintului, ca in Egipt (unde statuia avea functia magica de a constitui suportul material indispensabil defunctului pentru a continua sa supravietuiasca).

Printre statuile unor personaje neoficiale (numeroase statui si statuete de barbati, in schimb extrem de putine de femei), celebre sunt cele in diorit negru, de la sfirsitul mileniului al III-lea i.e.n. ale lui Gudea (s-au descoperit peste 30), guvernator in Lagas; si de la inceputul aceluiasi mileniu statuia suprintendentului Ebil-il. Prima, este de o mare forta si simplitate in tratarea suprafetelor si prin pozitia personajului, cu miinile impreunate pe piept intr-un gest de rugaciune de o austeritate dusa pana la rigiditate. A doua, dimpotriva, este naturalist realizata; artistul creeaza aici senzatia de viata intensa prin zimbetul personajului si privirea lui de-a dreptul obsedanta, impresie obtinuta prin artificii sprincenelor aplicate din bitum si al ochilor lucrati din sidef, pietre colorate si email.

Aceste doua exemple, pe care le desparte un spatiu de timp de sapte secole, indica evolutia sculpturii sumeriene de la realism spre stilizare, spre abstractism. In perioada veche, sumeriana, se urmarea reprezentarea cat mai vie a figurii umane (Ebil-il)caci pentru sculptorul sumerian partea esentiala a statuii era capul. Dimpotriva, sculptorul babilonian nu mai era preocupat sa redea armonia naturala a corpului omenesc (Gudea); capul devine disproportionat de mare in raport cu corpul; bratele andoite, lipsite de miscare, lipite de corp; dar suprafetele sunt tratate larg si energic, imbracamintea (dar nu corpul) este redata cu minutiozitate si adeseori ornata cu inscriptii cuneiforme, in timp ce expresia figurii a devenit calma, impasibila, solemna.